

เทศน์เช้า วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

วันนี้วันพระ วันพระวันเจ้านะความจริงมันเป็นวันที่สดชื่นรื่นเริง วันหยุดนะ เราหยุดจากงานจากการเพื่อ... สมัยโบราณของเราหยุดวันพระ แล้ววัฒนธรรมประเพณีไม่เหมือนกัน เห็นไหม ศาสนาต่างๆ แต่ละศาสนาวันหยุดไม่เหมือนกัน นี่เป็นสากลๆ เราก็เห็นแก่เรื่องปากเรื่องท้อง เศรษฐกิจไปหยุดเสาร์อาทิตย์แล้วนี่มันเป็นสากล เราไปพร้อมเขา แล้วมันก็แห้งแล้ง มันก็เลยมองข้ามกันไปเรื่อยๆ ใจ

กฎหมายนี้บริหารกันที่กฎหมาย กฎหมายบังคับคนเฉยๆ นะ แต่กฎหมายมันหลีกเลี่ยงกันขนาดไหน แต่ถ้าศีลธรรมมันบังคับหัวใจ ถ้าเราไม่คิดชั่ว เราไม่ทำความชั่วจากใจนี้กฎหมายมันเป็นเรื่องปลายๆ นะ เขาบริหารกันที่กฎหมาย แล้วกฎหมายเอาคนไม่อยู่หรืออก แต่ถ้าความละอายนี้เอาคนอยู่นะ ความละอายใจ เราเกรงกลัวต่อบาป เกรงกลัวต่อบาปออกมาจากใจนะ กฎหมายนี้เราไม่ทำผิดกฎหมายกฎหมายก็อยู่แค่นั้นนะ แต่ที่บริหารกฎหมายกันแล้วก็อ้างว่ากฎหมาย กฎหมายส่วนกฎหมาย กรณีกฎหมายผิดหรือไม่ผิดอีกเรื่องหนึ่ง

นี่ศีลธรรม กรณีศีลธรรมการผิดถูกอีกเรื่องหนึ่ง เห็นไหม แล้วเราเป็นพระกัน เราเป็นพระนะ เราเป็นพระนี่เราเป็นผู้นำเขา เวลาเราให้ศีลให้พร เห็นไหม ให้ศีลเขาเราเอาอะไรไปให้เขา ในเมื่อพระยังกะถ่อน พระยังกะถ่อนนะ พระยังมีเล่ห์เหลี่ยมอย่างนี้แล้วเอาศีลอะไรไปให้เขา เพราะอะไรรู้ไหม เพราะประเพณีวัฒนธรรม เห็นไหม รากเหง้าของสังคม สังคมของเราอยู่กับศาสนา มันแต่ละบุคคล ในบริษัท ๔ ภิภุ ภิภุณี อุบาสก อุบาสิกา

ในเมื่ออุบาสก อุบาสิกา คูสิ คูพระเรา เห็นไหม ศาสนาทายาท เราสร้างพระกัน เห็นไหม มีพระ มีเณร เอาเณรเข้ามาบวชเอาการศึกษาให้เข้าไปในหัวใจของเขา เพื่อเป็นศาสนาทายาทสืบต่อศาสนากันมา เพราะศาสนา เห็นไหม ภิภุเป็นผู้จรโลงศาสนา เป็นผู้เฝ้าศาสนา เห็นไหม มดแดงเฝ้าพวงมะม่วง เวลาเรามีลูกมีเต้าขึ้นมา ลูกเต้ามาบวชนี่พ่อแม่ได้ ๑๖ กัปป เพราะอะไร เพราะเราเอาไข่ของแม่เกิดมาเป็นมนุษย์ แล้วเอา

เลือดเนื้อเชื้อไข เพราะเกิดมาเป็นมนุษย์กินน้ำนม กินเลือดกลางหัวอกของแม่ แล้วเอาลูกมาค้าศาสนาไว้ ๓ เดือน ๖ เดือน ๘ เดือน แล้วแต่ใครมาค้าศาสนาไว้

มดแดงฝ้ามะม่วง ถ้ามดแดงฝ้ามะม่วง เห็นไหม มันหวังว่ามะม่วงเป็นของมันแล้วไครฉลาด มนุษย์ที่ฉลาดสอยมะม่วงมา แล้วได้ปลอกมะม่วงนั้นกิน มะม่วงนั้นเป็นประโยชน์ไหม ศาสนธรรมคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตัวศาสนา คือตัวธรรมะ พระเข้ามาศึกษา ปริยัตินี้เข้ามาศึกษา ศึกษาแล้วได้กินมะม่วงใหม่ ได้ปลอกมะม่วงใหม่ ได้รสชาติของมะม่วงใหม่ ถ้าได้รสชาติของมะม่วงนะ รสชาติของมะม่วงใจเป็นธรรม ถ้าใจเป็นธรรมนะมันจะเคารพ มันจะมีความละเอียด มีความเกรงกลัว มันมีความเกรงกลัว การกระทำมันจะแสดงออกมาจากใจ ถ้าแสดงออกจากใจมันจะไม่มีการขัดแย้งหรือ

กฎหมายนะสมมุติทั้งนั้นนะ วินัยนี้สมมุตินะ สมมุติใจ เพราะวิมุตติมันพ้นจากพระธรรมและวินัยนี้ไป แล้วใจที่มันพ้นจากธรรมวินัยไป มันจะมาทำสิ่งที่ชั่วช้ำอย่างนี้ไม่ได้หรือ ความสิ่งชั่วช้ำมันทำได้หลายๆ อย่าง หลายอย่างเพราะอะไร เพราะมันปรารถนาลาภสักการะอะไร ถ้าปรารถนาลาภสักการะเพื่ออะไร ก็เพื่อตัวเขา ถ้าในเมื่อตัวเขาเป็นสภาวะแบบนั้น ในเมื่อตัวเขามันปรารถนาลาภสักการะ มันก็ทำทุจริตได้ทุกอย่าง พอทำทุจริตได้ทุกอย่าง อย่าง สิ่งนี้มันไม่เป็นประโยชน์กับใครเลย เพราะมันสร้างบาปสร้างกรรม

สร้างบาปสร้างกรรมนี้มหาโจร มหาโจรต่างคนต่างยกย่องกัน เห็นไหม เอ็งก็เป็นขั้นนั้น ข้าก็เป็นขั้นนี้ ขั้นอะไร? ขั้นบ้า ขั้นหาลาภสักการะ โลกธรรม ๘ เห็นไหม โลกเป็นสภาวะแบบนั้น ถ้าโลกเป็นสภาวะแบบนั้นโลกเป็นใหญ่ ถ้าธรรมเป็นใหญ่จะทำอย่างนี้ไม่ได้หรือ สิ่งนี้ที่ว่ามันเป็นสองกรณี กรณีหนึ่งคือว่าในเมื่อต้องการชื่อเสียงสักการะ อีกกรณีหนึ่งคือกลัวมาก เห็นไหม

นี่ไปโป่งกระทิงมา เห็นไหม นี่ข้างหนึ่งส่งคนมารับ ข้างหนึ่งจะมาเียนยอ ข้างหนึ่งก็จะมาช่วยเหลือจะมาเจือจานกัน อีกข้างหนึ่งก็ขู่เข็ญ นี่มันเป็นปัญหาของการเมืองนะ การเมือง เห็นไหม ถ้าเอาเป็นพวกกูไม่ได้.. ซื่อมัน ซื่อไม่ได้.. ฆ่ามัน นี่ก็เหมือนกัน ต้องเอาเป็นพวกให้ได้ ถ้าเอาเป็นพวกได้มันก็ไม่มีคนมาขี้ถูกขี้ผิด เกรงอกเกรงใจกัน

เห็นไหม นี้อย่างครูบาอาจารย์ท่านว่า ขออนุญาตกิเลสก่อนค่อยเทศน์นะ เพราะเดี๋ยวมัน
พูดแล้วไปขัดใจเขา มันขัดใจคือขัดกิเลสนะ เพราะกิเลสมันอยู่ในหัวใจไซ้ใหม่ ก็พูดทิ่ม
เข้าไปที่กิเลสนั่นล่ะโว้ย! พูดทิ่มเข้าไปที่ใจมันนะ

ถ้ามันทุจริตคือทุจริต ถ้ามันสุจริตเป็นสุจริต อธรรมกับธรรมมันอยู่ในหัวใจ เห็น
ไหม ธรรมและวินัยเวลาเราสร้างขึ้นมามันอยู่ในหัวใจ มันผลัดกันนั่ง ถ้าธรรมนั่งนะมัน
ก็ใส่หน้ากากเข้าหากัน แล้วก็ทำลูปหน้าปะจุมุก ถ้าเป็นพวกกูถูก ถ้าเป็นพวกมึงผิด แต่
ธรรมะไม่เป็นอย่างนั้นหรอก ไฟใครจับมันก็ร้อน น้ำอยู่ที่ไหนมันก็รั่มเย็นเป็นสุข ความ
จริงมันเป็นความจริงวันยังค่ำ มันไม่มีพวกใครพวกเราหรอก นี่พวกเราผิดก็คือพวกเรา
ผิด ผิดก็คือผิด ถูกก็คือถูก ธรรมะต้องเป็นอย่างนั้น

แต่ถ้าสภาวะแบบนี้มันใช้ไม่ได้หรอก มันใช้ไม่ได้ ไม่มี เราไม่เคยไปขอขมาใคร
หรอก เราขอขมาแต่ครูบาอาจารย์ของเรา ครูบาอาจารย์ของเรา เราเคารพบูชาเพราะอะไร
เพราะอุปัชฌาย์ นี้อุปัชฌาย์วัตร อาจารย์วัตร เราเกิดมาจากท่านพ่อแม่ครูจารย์ พ่อแม่ครู
จารย์ พ่อแม่เลี้ยงเรามาเลี้ยงแต่ร่างกายนะ ลูกเราเกิดมานะเลี้ยงแต่ร่างกาย หัวใจเลี้ยงมัน
ได้ไหม ครูบาอาจารย์เลี้ยงทั้งร่างกายและจิตใจนะ ไปอาศัยกับท่าน เราไม่มีกิน ท่านก็ไม่
มีกิน

พ่อแม่เวลาหาอาหารมานี้ ลูกเราเล็กๆ นะเราจะให้ลูกกินก่อนไหม เราหวังลูกเรา
ไหม เราต้องให้ลูกเราอยู่เย็นเป็นสุขก่อนไซ้ใหม่แล้วพ่อแม่ถึงสบายใจ ครูบาอาจารย์ก็
เป็นอย่างนั้นนะ ท่านอดอ้อมอย่างไรก็ได้ ท่านให้เรา มีอาหารเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง แล้วยัง
เลี้ยงใจอีกนะ ใจคิดดีคิดไม่ดี อาหารกินอย่างนี้ทำไมมันไม่กิน คนเขากว่าจะได้มาเขาหา
ทุกข์เขายาก เขาทำหน้าที่การงานของเขามากกว่าจะได้เงินได้ทองมา เขาจะหามา เขาจะ
เอามา แล้วอุทิศส่ให้เอามาทำให้มันเป็นอาหารขึ้นมากกว่าเขาจะถวายพระนี่ มันมาอย่างนี้
กว่าจะมาได้ขนาดไหน มันอยู่ที่เราหรอก

เราเกิดมานี้เราอยู่ในสังคมที่ในเมือง เห็นไหม ตลาดราชบุรีมันมีนะ อยู่ในป่าไม่มี
หรอก เขาได้สิ่งใดมาเขาต้องไปหา ตลาดก็ไม่มี ทุกอย่างก็ไม่มีนะ ต้องไปหาของป่าของ
เขา มา แล้วเขาก็มาทำอาหาร แล้วมาใส่บาตร นี่กว่าเขาจะทำของเขา มันลงทุนลงแรง

ขนาดไหน เราไปบิณฑบาตของเขามา เราฉันของเขาไปแล้วเรามีน้ำใจให้เขาใหม่ นี่เขาให้อาหารเป็นทานใช้ใหม่ เราก็ให้ธรรมะเป็นทานเขาใช้ใหม่

นี่สอนโดยไม่ต้องสอน ชีวิตของเราไม่ต้องสอน ชีวิตเราเป็นพระเป็นเจ้า ความเป็นอยู่ในสังฆะในสงฆ์นี้ ชีวิตของเรา ความเป็นอยู่ของเราฉันสอนเขา นี่กินมือเดียว ถึงอดอาหารด้วย เขาอยู่กันได้อย่างไร ให้อาหารกินยี่สิบมือสามสิบมือยังหิวยังโหย หัวใจต้องการตลอดไป ทำไมท่านฉันของท่าน ท่านอยู่ของท่าน ท่านมีความสุขของท่าน ท่านอยู่โคนไม้ นะฝนตกแดดออก คุณติ อยู่ในป่า รุงคักไปนี่ฝนตกแดดออก ลมพัดกลดกลัดนี้ ลอยไปหมดนะ แล้วเราอยู่กระต๊อบห้องหอ เห็นไหม เรายังมีที่หลบฝน แล้วเขาทำไมอยู่ได้ นี่สอนโดยไม่ต้องสอน ชีวิตของเราไม่ต้องสอนเขาหรอก ถ้าพระที่ดีๆ นะนี้

พระที่ดีคือพระธรรมคา ธรรมดานี้แหละพระที่ดี ธรรมคาไม่ธรรมคาใจ แต่พระที่มีฤทธิ์มีเดช มีอวดอ้างอิทธิพล นั่นโกหกทั้งนั้นนะ ความจริงมันไม่หิวไม่บ่ไม่พ่่อง หัวใจที่มันเต็ม หัวใจที่มันดี ยอดของธรรมะคือสุดยอดสู่สามัญ มันเป็นสามัญ มันเป็นสามัญ ชีวิตธรรมคาเรานี่แหละ แต่ชีวิตธรรมคามันรู้จริงนะ มันรู้จริง มันเข้าใจจริง

ชีวิตนี้มาจากไหน เกิดมานี่อะไรพาเกิด แล้วเกิดมาทุกข์ยาก ทุกข์ยากเพราะอะไร แล้วทุกข์ยากกรรมเก่ากรรมใหม่ กรรมสะสมมา สะสมแล้วมันจะสิ้นสุดกรรมได้อย่างไร พอสิ้นสุดกรรมแล้วจิตนี้จะไปเกิดอีกไหม จิตไปเกิดอีกไหม เกิดมาเอาอะไรมาเกิด มันเกิดจากท้องพ่อท้องแม่ วิทยาศาสตร์ก็พิสูจน์ได้แค่นี้

ธรรมะนะ ปฏิสนธิจิตมาจากไหน กรรมมาจากไหน มันเกิดมานี่ปฏิสนธิจากกรรมมารดาแล้ว ๕ เดือนออกมา ออกมาแล้วมาทุกข์มายาก ทุกข์ยากทำไม ทำมาหากินก็ทุกข์ยากอยู่แล้ว แล้วปฏิบัติมันทุกข์ยากเข้าไปอีก ยังอดนอนผ่อนอาหาร เขามีแต่เสพถึงมีความสุข ใอันนี้มันผ่อนมันมีความสุขได้อย่างไร ความสุขสิโว้ย! ความสุขเพราะมันขัดแย้งกับกิเลส ขัดแย้งกับความต้องการ พอมันขัดแย้งกับความต้องการ เพราะขัดแย้งกับกิเลสก็ขัดแย้งกับความรู้สึก ขัดแย้งกับมัน เราต่อสู้กับมัน แล้วถ้ามันหมดไป ความพ่่องในหัวใจหมดไป มันจะมีความสุขขนาดไหน

อันนี้มันพ่่องตลอดเวลา มันต้องการทั้งนั้นนะ ทุกอย่างมันต้องการแสวงหา แล้วเราได้แย้งกับมัน เราขัดแย้งกับมัน นี่มันต่อสู้กัน การต่อสู้กัน โลกเขาทำมาหากินเขาต้อง

ทุกข์ยากของเขา ใ้เรานี่เราต่อสู้อกิเลสมันต้องทบ ๒ เท่า ๓ เท่าเข้าไป เพราะอะไร เพราะเขาตายเปล่าณะ เขาได้บุญกุศล บุญกุศลก็พาเขาไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหม มันก็เวียนตายในวัฏฏะ มันเป็นผลของวัฏฏะ มันก็หมุนเวียนอย่างนี้ไม่มีที่สิ้นสุด แต่ในการประพฤติปฏิบัติมันต้องสิ้นสุด ถ้าสิ้นสุดมันต้องมีความซื่อสัตย์กับตัวเอง มันต้องมีศีลมีธรรมขึ้นมาก่อน

ศีลธรรมคืออะไร ศีลธรรมคืออกุศล – กุศลในหัวใจมึงนะ กุศล – อกุศลในใจนั้นนะ นั่นนะตัวศีลธรรมออกมาจากตรงนั้น นี่กวางสะ ตัวภพ ถ้ามันเป็นกุศลของมัน มันไม่มีอกุศลมันจะออกมาเป็นความชั่วได้อย่างไร ถ้ามันมีอกุศลอยู่ เห็นไหม เพราะมันอกุศลอยู่มันก็เกิดมาจากใจนั้นนะ เกิดมาจากใจก่อน ใจมันเป็นตัวคิดตัวปรุงออกมาก่อน แล้วมันก็เป็นเล่ห์เป็นเหลี่ยม เป็นวิฆามารออกไป วิฆามารเพื่อผลประโยชน์ เห็นไหม อย่างนี้หรือเป็นพระ ทูจรีตอย่างนี้หรือเป็นพระ แล้วเป็นพระอริยบุคคลด้วยนะ ไร้สาระ! ไร้สาระมากๆ เป็นพระนี่เป็นพระธรรมดา

ถ้าเป็นพระอริยบุคคลขึ้นมาเนี่ยสัพพตปราชญ์ ไม่ลุ่มคล้ำในศีล ศีลนี้ไม่ผิดเลย เจตนาไม่มี ความผิดไม่มี พระโศดาบันไม่ทำความผิดอีกแล้ว แล้วนี่มันทิ่มมันแทงอย่างนี้มันจะมีอะไรละ ไม่มีหรอก อย่างมาอวด ไม่มี ไม่มี เป็นไปไม่ได้ ต่อหลดต่อแหลไปวันๆ หนึ่งเท่านั้นนะ ต่อหลดต่อแหลไปเพื่อลาภสักการะไง ไม่มีประโยชน์อะไรเลย แต่ถ้าของเราอวดๆ อยากๆ อยู่โคนไม้เนี่ยเราไม่ต้องการสิ่งใดเลย ไม่ต้องการสิ่งใดๆ เลย ต้องการแต่ความสงบของใจ ถ้าใจสงบขึ้นมาจะมีประโยชน์กับเรา

นี่วันพระนะ อุบัติฐากันที่นี้ ถ้าพระเกิดที่นี้แล้วนะ ข้างนอกเป็นเรื่องไร้สาระมาก มันเป็นเรื่องไร้สาระนะ ไร้สาระจริงๆ นี่มันไม่มีสิ่งใดเลยที่จะเป็นประโยชน์อะไรขึ้นมาได้ คุณิ สมบัติของเขา เราไปคุณสมบัติของเขาไหม เราไปหาครูบาอาจารย์นะสมบัติครูบาอาจารย์ทั้งนั้นนะ แล้วสมบัติของเราเกิดขึ้นมาหรือยัง แต่เราอาศัยท่านเพราะเป็นเนื่อนานุญของโลก เป็นเนื่อนานุญ เห็นไหม เราทำบุญกับท่าน ทำบุญกับท่านเพราะเราลงใจ ที่ไหนเราชื่นชมของเรา เราทำแล้วเราจะมีความสุขไหม ที่ไหนที่มันมีกระด้างที่ใจเราไม่ต้องการเลย แล้วไปทำเรามีความสุขไหม นี่เราแสวงหาตรงนั้น เราแสวงหาเนื่อนานุญของเรา

แต่สมบัติของท่านเป็นสมบัติของท่านนะ เพราะท่านมีสมบัติใช้ใหม่เราถึงต้องการเป็นเนื่อบุญของเรา ถ้าเนื่อบุญเราทำขึ้นมาก็เป็นผลประโยชน์ของเรา ผลประโยชน์ของเราคืออามิส อามิสคือบุญ บุญกุศล นี้เวลาปฏิบัติเข้าไปข้ามพ้นบุญและบาป บุญก็ต้องข้ามมันไป เพราะบุญไม่ข้ามมันไปมันนะเป็นสมบัติ คุณิ สมบัติของโยมอยู่ที่บ้านมีเท่าไร แล้วย่อยออกมามันเป็นสิทธิออกมานี้ มันอยู่ในใจเราใช้ใหม่ แต่ถ้าเอาสมบัติมาด้วยแบกมาได้ใหม่ บุญก็เหมือนกัน มันเป็นนามธรรม มันอยู่ที่ใจ มันเป็นทิพย์ มันถึงมาเกิดที่นี่ มันเป็นสมบัติของใจแล้วใจเวียนตายเวียนเกิด มันก็เวียนตายเวียนเกิด เป็นสภาวะแบบนั้น

แต่เอาสิ่งนั้นนะ สิล สมาธิ ปัญญา มันเกิดความอิมใจ มันก็เกิดปกติของใจก็เป็น สิล สิลก็เกิดเป็นสมาธิขึ้นมา ถ้าเกิดเป็นสมาธิก็รู้จักตัวตน รู้จักเรา รู้จักเจ้าของ รู้จักตัว เริ่มต้นทำงาน รู้จักการชำระกิเลส ถ้ารู้จักตน คนออกวิปัสสนาด้วยธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าเรายังสร้างของเราขึ้นมาไม่ได้ แต่ถ้าเราสร้างของเราขึ้นมาได้ สมาธิก็ของเรา สติของเรา ปัญญาของเรา มันของเราทั้งนั้นนะ ถ้าไม่ใช่ของเรา เราจะแก้เขาได้อย่างไร ไม่ใช่ของเราไปเอาของเขามานี้ทุจริตอย่างนั้นได้อย่างไร ปัญญาของครูบาอาจารย์จามา เวลาเทศน์ขึ้นมา สัจญาขึ้นมาที่แก่นั้นแหละ

แต่ถ้าเป็นของเรา มันเกิดจากใจยังงั้นมันก็ไม่หมดหรอก เพราะมันเป็นของของเรา เราสร้างขึ้นมา มันเป็นขึ้นมามันก็ชำระเราได้ ของของเราเราถึงใช้ประโยชน์ของเราได้ ถ้าไม่ใช่ของเรา ธรรมะส่วนบุคคล ธรรมะของเรา เห็นใหม่ ถ้าธรรมะของเราต้องเป็น ธรรมะจริงๆ ไม่ใช่ธรรมะที่เราจะเป็นแพชั่นนะ แพชั่นเราออกแบบมา เราทำอะไรมัน.. ไม่ใช่หรอก อันนั้นเป็นธรรมะตบแต่ง ธรรมะเสกสรร ธรรมะเป็นไปไม่ได้ ถ้าธรรมะความเป็นจริงธรรมะจะเกิดขึ้นมาเห็นใหม่

นี่วันพระ ถ้าพระที่นี้เกิดขึ้นมาแล้วพระนี่ประเสริฐมากนะ นี่พระที่ไหน เวลาไปกราบ เห็นใหม่ กราบพระพุทธรูป กราบพระสงฆ์ พระสงฆ์มันเป็นรัตนตรัย เป็นที่พึ่ง เป็นแก้วสารพัดนึก แต่ถ้าเรากราบขึ้นมา เราพิจารณาขึ้นไป พุทโธ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มันก็อยู่ที่ใจของเรา อุบัติจากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็อุบัติจากใจของเรา ถ้ารักษาใจของเรา ใจของเราเป็นพุทธะ ใจของเราไปถึงที่สุดแล้วนะ โอ้! ครอบโลกธาตุ ไร่

สาระ เรื่องโลกนี้สมมุติชั่วคราว เกิดมาทั้งชั่วคราวนะ ทุกคนต้องตายหมด ทุกอย่าง
สมมุติเลย ของที่มันเป็นอนิจจัง ของที่มันแปรปรวน ใครยึดมันคนนั้นไม่มีสตินะ

คนมีสติเขาไม่ยึดของไม่คงที่หรอก เขาจะหาของของเขา หาสิ่งที่มันไม่
แปรปรวน แล้วที่ไม่แปรปรวน นามธรรมนี่แปรปรวนตลอดเวลา ถ้ามันคงที่แล้ว
นามธรรมกลับไม่แปรปรวน ของที่เป็นวัตถุทุกอย่างไม่มีอะไรคงที่เลย เว้นไว้แต่ธรรมะ
อกุปปธรรม โสคาบัน สกิทาคามี อนาคามี พระอรหันต์ ขึ้นมาในหัวใจนี้ไม่มีการแปร
สภาพอีกแล้ว

แล้วของที่ไม่แปรสภาพโลกนี้มีไหม... ไม่มีหรอก

ปรมาตมธรรมนี้มี ใจนี้มี ใจนี้มันไม่แปรปรวนได้ สิ่งที่แปรปรวนที่เรรวนมาก
เพราะเรรวนถึงทุกข์ เพราะมันเป็นไปถึงทุกข์ แล้วสิ่งที่เรรวนที่มันเคลื่อนไหวตลอดเวลา
นี่มันคงที่ได้ มันเป็นสมาธิได้ชั่วคราว แล้วถ้าเกิดปัญญาขึ้นมาทำยที่สุดมันอกุปปธรรม
เกิดขึ้นมาได้ นี่ ของจริงๆ มีอยู่ที่นี้ ถ้าของจริงๆ ที่มีแล้วนี่วัตถุหรือพยานหลักฐานข้าง
นอกไร้สาระมากเลย เพราะมันเป็นสันตทิฎฐิโก เป็นอกุปปธรรม เป็นความจริงที่มัน
ประจักษ์กับเรานะ แล้วของคนอื่นมันไร้สาระ ไร้สาระมาก

นี่ธรรมในหัวใจของเรา ถึงอยู่ที่เรานี้ สร้างมาที่นี้แล้วจะเป็นสมบัติของเรา โลก
เป็นโลก โลกธรรม ๘ มีลาภเสื่อมลาภ มียศเสื่อมยศ มีแต่ลาภ หวังแต่ลาภ หวังแต่สิ่ง
ต่างๆ ไป ธรรมะหายามาก ธรรมะแท้ๆ อยู่ในใจของเรา เราย้อนกลับมาที่นี้นะ คุณี ความ
เป็นไป เห็นไหม ถ้าเขารู้จักนิสัยเราเสียหน่อยหนึ่งนะ ไม่เคยไปไหนเลย! แล้วไม่เคยลง
ใครเลย แล้วจะไปขอขมามีงได้อย่างไร เอวัง